

MASTIČKÁŘ

Staročeská verze	
Zlomek musejní	2
Zlomek drkolenský	25
Novočeská úprava	36

Osoby

Mistr Severín, mastičkář

Žena jeho

Rubín

Pustrpalk, jeho pomocníci

Tři Marie

Žid Abraham

Izák, jeho syn

Andělé

ZLOMEK MUSEJNÍ

Rubín příběhne a říká rykmus:

*Sed', mistře, sed', jáz k tobě běžu,
snad sě tobě dobře hoziu.*

Mastičkář:

*Vítaj, milý Idonechu!
dávě liudem dosti smiechu,
Pověz mi, kak ti pravé jmě dějú,
ať s tobú cěle sděju.*

Rubín praví:

*Mistře, jsem ti dvorný holomek,
dějút' mi Rubín z Benátek.*

*Mastičkář říká rykmus.
Pověz mi to, Rubíne,
co chceš vzieti ote mne?*

Rubín praví:

*Mistře, od tebe chcu vzieti hirnec kysělicě,
a k tomu tři nové lžícě;
móž-li mi to od tebe přijíti,
chcu jáz ovšem tvój rád býti.*

Mastičkář praví:

*Rubíne, to ti vše jáz rád dám, co jsi potřeboval sám;
jedno na to vždy ptaj a těch miest pýtaj,
kde bychom mohli svůj krám vyklásti
a své masti draho prodati.*

Rubín praví:

*Mistře, hyn jsú miesta sdravá,
a v nich jest krásná úprava,
tu rač své seděnie jmieti
a své drahé masti vynieti.*

Rovněž Rubín:

Mistře! vstúpě na tuto stolicu,

posadiž k sobě svú ženu Holiciu.

Silete. Potom zpívá píseň s Pustrpalkem takto:

*Sed', vem přišel mistr Ipokras
de gratia divina,
neniet' horšieho v tento čas
in arte medicina;
komu která nemoc škodí
a chtěl by rád živ býti,
on jeho chce usdraviti,
žeť musí dušě zbýti.*

Rubín říká rykmus:

*Poslúchajte, dobří liudie,
mnoho vám radosti přibude,
těch novin, jež vám povědě,
jež velmi užitečné vědě.
A vy, baby, své šeptanie
puste i vše klevetanie,
v čas ti milčeti neškodí;
poslúchajtež, dobře vem hodi.
Přišelť je host ovšem slavný,
lékař múdry, chytrý, dávný,
vám bohdá na vši útěchu.
Neniet' nic podobno k smiechu;
což praviu, věřte mi jístě,
jakžto róžcě na siej tistě,*

*Ni v Čechách, ni v Moravě,
jakžto učení mistrů pravie,
ni v Rakúsiach, ni v Uhřích,
ni u Bavořích ani v Rusiích,
ni u Polaniech, ni v Korutaniích
právěť vešde jeho jmě světíe,
krátčě řkúce, po všem světě -
nikdiež jemu neníe rovně,
kromě žeť pirdí neskrovně.
I jmát' také drahé masti,
ježť jest přinesl z daleké vlasti,
jimiž nemoci všeliké,
rány kakož koli veliké
zacělí bez pomeškáníe,
Bóh jeho poraz, ktož jho hanie!
Ktož je boden nebo sěčen
neb snad palicemi měčen,
neb snad jmá-li v svém ušě zpary,
přide-li k mému mistrů s dary,
mój mistr jeho tak naučí,
pomaže sě, jako pes vskučí
a potom sě náhle vzpručí,
A vy, páni, chcete-li dobří býti,
můžete jej kyji bití. Silete.*

Potom vběhne mezi lid.

Mastičkář:

Rubíne, Rubíne!

Rubín neodpověděl.

Po druhé volá:

Rubíne, vo pistu?

Rubín odpoví:

Sed', místře, dirži za řít tistu.

Mastičkář znova volá řka:

Rubíne! Vo pistu kvest?

Rubín odpoví:

Sed', místře, chlupatú tistu za pezd.

Mastičkář opět dvakrát volá:

Rubíne! Rubíne!

Rubín:

Co kážeš, místře Severíne?

Mastičkář praví k němu:

*Milý Rubíne, kde se tak dlúho tkáš,
že o svém místře ničse netbáš?*

Rubín praví:

*Místře, v onomno běch počal liudi léčiti,
tu mi počěchu staré baby pod nos pzidieti.*

Týž:

*Místře, v onomno kútě biech,
tu mi sě sta dvorný smiech,
rozedřěchu mi s puškami měch,
potom jsem k tobě běžěti uchwátíl,
abych po tobě vešken liud obrátíl. Silete.*

Mastičkář dvakrát volá takto:

Rubíne!

Ten neodpovídá.

Po druhé volá. Rubín odpoví jako dříve.

Po třetí volá:

Rubíne! Rubín přichází a praví jako dříve.

Mastičkář praví:

Milý Rubíne! Jako dříve.

Ten odpovídá řka:

*Milý místře, ty všdy na mě křikáš,
i svým hněvem na mě kdykáš;
u velikém sě mistrovstvie znáš,
však proto i hovna juž nejmás.*

Mastičkář praví:

*Totje ot starých slýcháno,
i u s také jest to psáno,
ač co s bláznem kdy uloviš,
ale nerovně s ním rozdělíš.*

Rubín praví:

*Tak se musí vešdy státi,
žeť se zlob zlobi obráti
a dobré dobrým se oplatí;
ktož zle myslí, ten všdy ztratí.*

Mastičkář praví:

*Rubine, pustvě tento hněv na stranu,
hovějž lépe svému pánu,
budevě v ten čas bohata,
mine najú všě zlá ztráta.*

Rubín praví:

*Takož, milý mistře, tako,
tiehněvě oba zajednako!
Vše po najú vól'u bude,
potom náma dábel shude. Silete.*

Mastičkář volá třikrát:

Rubíne!

Rubín přichází a odpovídá řka:
Co kážeš, mistrě Severíne?

Mastičkář k němu:
*Rubíne, rozprostři můj krám,
ať se jáz zde liudem znáti dám.*

Rubín odpovídá:
*Prav to každý juž vás druh k druhu,
že ke všelikému neduhu
i ke všelikéj nemoci
mého mistra masti mohú spomoci.
Ktož jmá kterou nádchu v nozě,
od tohoť jmá mléko kozie;
a ktož jmá zimnici v týlu
neb snad neskovnú kýlu,
neb snad jmu dna lámá uši,
neb jmá snad čirvy v duši,
to vše můj mistr usdraví
i vše nemoci zbaví.*

Mastičkář praví:
Rubíne, skóro-li mé masti budú?

Rubín praví:
Jednak, mistrě, před tobú budú,

až jich z pytlíka dobudu.

Mastičkář praví:

*Rubíne, južť je počal mazanec kvísti,
rač mi masti sěm mé vyčísti.*

Mastičkář pokračuje:

*Kto chcete rady slyšěti,
můžete sěm rádi hleděti!*

Rubín:

*Požehnaj mě, boží synu i svatý duše,
ať mne ďábel nepokúšie.*

Rubín pokračuje:

*Toto ti je, mistře, pivrá puška,
od téť sě počíná vole jako hruška;
najpivvét bude jako dýně
a potom bude jako škříně.
Toto je, mistře, puška druhá,
od téť zpleskajiú vole tuhá;
coť ona pivrá neduha zapudí,
a tatoť viece neduha zbudí.
A toto ti jest puška třetie,
pro tuť baby skřietkem k čertu vzletie.
Toto ti je, mistře, puška čtvirtá,
tať pohříchu jako nebožezem virtá.*

A v pátěj měl jsem tři svirčky
a pól čtvarta komára;
tu je snědla onano baba stará.
Tato ti jest, mistře, mast z Babyloně;
v niejt' je taká drahá vuoně,
ktož jie kúpí, tako tvirdě,
pójde od nie pzdě i pirdě.
A toto ti jest mast tak drahá,
žeť jie nejma Viedně ani Praha;
činila ji paní mladá,
vše z komárového sádla;
pzdin k niej málo přičinila,
aby birzo nezvětřela;
tuť mi všickni najlépe chválé.
Pompkni jie tam k sobě dále,
ať jie každý nepokúšie;
tať jedno k milosti slušie.
A tatot', mistře, najlépe vonie,
znamenaj, co je do nie.
Bych jie komu v zuby podal,
že bych to vám viděti dal,
všdy by se dřéve zatočil,
než by jednu nohú kročil.
A tuto mast činil mnich v chyščě,
mnich sedě na jěptiščě,
ktož jie z vás okusí koli,
vstane jmu jako pól žebračie holi.

*A to jest mast nade všě masti,
ale neniet' jie v téjto vlasti,
tlukút' jiu žáci na školném prazě
leč bud' v teple, leč na mrazě;
ale nemóž ti jie žvátí,
jedno oblu v život cpátí.
Ale to z vás každá věz,
žeť pěkné léči bez peněz;
pakli nepěkná přide s dary,
tėjť lacniej dadie páry,
bud' od čirta bud' od chlapa,
i posledniej dadie kvapa;
a pakli je v kteréj nemoci,
kažte jiej přijítí na tři noci,
budeť zdráva jako ryba,
neb tú mastiú nebývá chyba.
A jiných masti jmáš dosti,
prodávajž jě, ažť někto stepe tvé kosti. Silete.*

Rubín k Pustrpalkovi:
*Birzo masti natluc dosti,
po čas budem mieti hosti.
Dřeves mi jie byl dal málo,
až sě jie mnohým nedostalo;
přikydniž mi jie sěm viece,
ať nečakajú stojiece,
Jiných, mistře, pušek jmáš piln krám*

a z těch učiniš, co chceš sám.

Hned běží mezi lid. Po těch slovech mastičkář dvakrát volá řka:

Rubíne! Rubíne!

Mastičkář praví:

Hi, Rubine, žeť vran oka nevykline,

že můj tirh cný pro tě hyne!

*Rubine, můžeš prudkým, zlým, nevěrným synem býti,
že kdy tebe volajiu, a ty nechceš ke mně přijíti?*

Rubín praví:

E, žádný mistře, nemluv mi na hanbu mnoho,

neb sem nedóstojen slova toho;

neb kdež jáz stojiu nebo chozu,

tuť vešdy tvú čest ploziu.

Mastičkář praví:

Rubíne, můj věrný slúho,

tuto býti nemóžem dlúho,

nechce k náma i jeden kupec přijíti;

juž musívě odsud přič jíti.

Rubín praví:

E, žádný mistře! rač vesel býti,

chce k náma dobrý kupec přijíti.

*Vizuť ondeno dobrého druha syna,
a u něho jest veliká lysina;
bude náma zaplacena tohoto postu vyzina,
jež lepší bude než s veliky noci kozina.*

Mastičkář praví:

*Slyšal sem, Rubíne, zvěstě,
že jsú sde tři panie u městě,
a tyť, Rubíne, dobrých mastí ptajú;
a sdat' ty mne, Rubíne, neznajú?
Sdat' mi sě, ežť ondeno stojie,
ežť sě o nich liudé brojie.
Doběhni tam, Rubíne, k nim
a cestu ukaž ke mně jim!*

Rubín praví k osobám (Mariím):

*Dobrojtro vám, krásné panie,
vy tepirv jdete zejspánie
a nesúce hlavy jako lanie.
Slyšal jsem, že drahých mastí ptáte;
hyn jich u mého mistra plin krám jmáte. Silete.*

Hned první Marie zpívá:

*Omnipotens pater altissime,
angelorum rector mitissime,
quid faciemus nos miserrime?
Heu quantus est noster dolor!*

První říká rykmus:

*Hospodine všemohúcí,
anjelský kráľu žádúcí!
I co je nám sobě sdiati,
že nemóžem tebe viděti.*

Druhá Marie zpívá:

*Amisimus enim solacium,
Ihesum Christum, Marie filium,
ipse erat nostra redemptio,
heu quantus est noster dolor!*

Pak říká rykmus:

*Ztratily smy místra svého,
Ihezu Krista nebeského;
ztratily smy svú útěchu,
ješto nám Židie odjěchu,
Ihezu Krista laskavého,
přieteľe ovšem věrného,
jenž jest tirpěl za všě za ny,
na svém těle ľutné rány.*

Třetí Marie zpívá:

*Sed eamus ungentum emere,
cum quo bene possumus ungere
corpus domini sacratum.*

Pak říká rykmus:

*Jako se ovčičky rozběhují,
kdyžto pastušky nejmajú,
takéž my bez mistra svého,
Ihezu Krista nebeského,
ješto nás často utěšoval
a mnoho nemocných usdravoval.*

Mastičkář zpívá:

*Huc propius flentes accedite,
hoc unguentum si vultis emere,
cum quo bene potestis ungere
corpus domini sacratum.*

Marie zpívají obráceny k mastičkáři:

*Dic tu nobis, mercator invenis,
hoc unguentum si tu vendideris,
dic precium, quod tibi dabimus.*

Mastičkář říká rykmus:

*Sěmo bliže přistúpíte
a u mne masti kúpíte!*

Rovněž praví mastičkář k Rubínovi:

*Vstaň, Rubine, volaj na ně!
Viz umirlcé bez pomeškánie,*

*těmto paniem na pokúšenie
a mým mastem na pochválenie.*

Potom Abraham predstavuje nesa s Rubínom syna.

Abraham praví toto:

*Bych mohl vzväděti od mistra Severína,
by mi mohl uléčiti mého syna,
chtěl bych jemu dati tři hříby a pól sýra.*

Rovněž přicházejí k mastičkáři pravi:

*Vítaj, mistře cný i slovutný!
Jáz sem přišel k tobě smutný,
hořem sám nečuju sebe!
Protož snázně prošiu tebe,
by ráčil mému synu z mirtvých kázati vstáti.
Chtělť bych mnoho zlata dáti.
Pohynulo nebožátko!
Předivné bieše děťátko!
Biely chléb jedieše
a o ržěném nerodieše;
a když na kampna vsedieše,
tehdy vidieše,
co se prostřed jistby dějieše;
také dobrú vášniu jmějieše;
když pivo uzřieše,
na vodu oka neprodřieše.*

Mastičkář praví k němu:
*Abrahame! to já tobě chcu řéci,
že já tvého syna uléčiu,
ač mi dáš tři hřivny zlata
a k tomu svú dceř Meču.*

Abraham praví k mastičkáři:
*Mistře, to ti vše rád dám,
cos potřeboval sám.*

Mastičkář praví:
*Pomáhaj mi, boží synu,
ať jáz u méj pravdě nehynu!
Ve jmě božie jáz tě mažiu,
jiužť chytrosti vstáti kážiu!
I co ty ležiš, Izáku,
čině otcu žalost takú?
Vstaň, daj chválu hospodinu,
svaté Mařie, jejie synu.*

Skončivše lijí mu kvasnice na zadek. Izák opravdu
vstáváje říká rykmus:
*Avech! auvech! avech! ach
Kak to, místře, dosti spach,
a však jako z mirtvých vstach,
k tomu sě bezmál neosrach.
Děkujiu tobě, mistře, z toho,*

*ež mi učinil cti přeliš mnoho.
Jini mistři po svám právu
maží svými masti hlavu,
ale tys mi, mistře, dobře zhodil,
ež mi všichnu řit mastiú oblil. Silete.*

*Mastičkář říká k Mariím rykmus:
Milé panie, sěm vítajte,
co ven třeba, toho ptajte.
Slyšal sem, ež dobrých mastí ptáte,
ted' jich u mne pln krám jmáte.*

*Opět mastičkář praví:
Letos, den svaté Maře,
přinesl sem tuto mast z zámoře;
nynie, u veliký pátek,
přinesl sem tuto mast z Benátek,
tať má mast velikú moc,
žeť usdravuje všelikú nemoc;
jest-li v uonomno kútě která stará bába
a jest na její bříšě kůže slába,
jakž sě túto mastí pomaže,
tak sobě třetí den zvoniti káže.
Líčíte-li sě, panie, rády,
túto mastiú pomažete líčka i brady;
tať sě mast k tomu dobře hodí,
ale dušit' velmi škodí.*

Všecky tři Marie zpraví:

*Milý mistré! my s mladým ľudem síubiti nežádamy;
proto také masti nehledámy,
kromě náš smutek veliký zjévujem tobě,
že náš Ihezus Kristus pohřben v hrobě,
proto bychom chtěli umazati jeho tělo,
aby sě tiem šlechetnějie jmělo.
Máš-li mast s myrrú a s tymiánem,
s kadidlem a s balšánem,
dobrý družě, tu prodaj nem.*

Mastičkář praví:

*Zajisté, panie, když u mne té masti ptáte,
ted' jie u mne velikú pušku jmáte.
Letos, den svátého Jana,
činil sem tuto mast z myrry a z tymiána;
přičinil sem k tomu rozličného koření,
v němž jest silné božie stvoření,
Jest-li které mirtvé tělo,
že je dlúho v hrobě hřbělo,
bude-li tú mastiú mazáno,
tiem bude šlechetnějie zachováno.*

Marie praví:

*Milý mistré, rač nem to zjěviti,
zač nem jest tu mast jmieti neb přijieti.*

Mastičkář praví:

*Zajisté, panie! když sem jiným liudem takú mast
prodával,
za tři hřivny zlata sem jú dával;
ale pro veliký smutek vám
za dvě hřivně zlata dám.*

Žena mastičkářova říká mu rykmus:

*I kam, milý muži, hádáš,
že se mladým nevěstkám sřúbiti žádáš,
že takú mast za dvě hřivně zlata vykládáš?
I co pášeš sám nad sobú
i nade mnú, chudú ženú?
Proto ty lkáš chudobú
a já také, hubená, s tobú,
nebo je to mé vše úsilé,
a já sem vydala na niej své obilé.
A to jie neponesú ty panie dříve,
než mi hřivny tři zlata dadie.*

Mastičkář praví:

*Mnohé ženy ten obyčej jmajú,
kdy se zapiú, tehdy mnoho bajú;
takéž tato biednicě nešvarná
mluví vešdy slova prázná.
Zapivši se mluvíš mnoho*

*a jiuž zlým uživeš toho,
nebo co ty jmáš do toho,
že mě opravuješ velmi mnoho?
Radil' bych, aby přestala,
mně s pokojem býti dala;
pakli toho nepřestaneš,
snad ode mne s pláčem vstaneš.
Náhle oprávej svú přěslicu,
nebt' dám pěstiú po tvém lícu!*

Žena volá:

*To-li je mé k hodóm nové rúcho,
že mě tepeš za mé ucho?
Pro mé dobré dávné dienie
dáváš mi políčky za oděnie;
pro mú vešdy dobrú radu
zbils mi hlavu jako hadu,
A to sě jiuž chcu s tobú rozdělití nebo rozlúčiti,
tě všem čertóm poručiti.*

Pustrpalk říká rykmus:

*Vítajte, vy panie drahné!
Vy jste mladým žáčkóm viděti hodné.*

Rubín praví:

*Postrpalku! mohl by mluvití tíšě,
až by sě obořily chyšě.*

Pustrpalk praví:

*Rubíne! by ty můj rod znal,
snad by na mě lépe tbal.*

Rubín k němu:

*Pustrpalku! dáš-li mi svůj rod znáti,
chcu já na tě lépe tbáti.*

Pustrpalk praví:

*Rubíne! chceš-li o mém rodě slyšeti,
to tobě chcu pověděti.*

*Má stříčě oba,
Soba i také Koba,
prodáváta hříby, hlívy,
i také hlušicě, slívy,
často chvostiště prodáváta,
protoť velikú čest jmáta.*

Rubín praví:

*I což ty, žebráče chudý!
tkajě sě sudy i onudy
pravíš mi o své rodině?
Jáz tobě lepší povědě,
to, ježto lepší vědě.
Má teta Vavřena
byla v stodole zavřena*

*s jedním mnichem komendorem
blíz pod jeho dvorem;
a má strýna Hodava
často kyselici prodává;
dřevěť jest krupy držela,
protoť jest velikú čest jměla.
Fi! kde bych se stávil,
bych tobě veš svůj rod vypravil!
Tebe bych všie cti zbavil,
a sebe bych zajednu planú hnilicu nepopravil.
Náhle přestaň, nevolaj mnoho,
nebo zlým uživeš toho!
Přestaň, nebo tě převrácu,
žíly, kosti tiemto kyjem v tobě zmlácu.*

Mastičkář praví:
Cné panie! na to vy ničs netbajte.

ZLOMEK DRKOLENSKÝ

(Mastičkář.)

*Viz, bychom něco utěželi
a svých peněz přispořili.*

Rubín praví:

*Mistře, chceš-li, ať bych slúžil,
abych toho dobrým užil,
přěj mi nějakého panošě,
aby nosil po mně košě.*

Mastičkář praví:

*Tohoť chci rád přieti,
dobud' sobě, kterého můžeš mieti,
bychom od něho neměli strasti,
by nám nepokradl našich masti.*

Rubín:

*Jest-li tu který otrok,
rychlý, brzký jako klopot,
ježto by chtěl věrně slúžiti,
chtěl bych jej prhy nakrmiti.*

Pustrpalk:

*Ted', pane, já k tobě běžím,
a svůj peniez s věrú těžím,*

*umiem krásti a svoditi,
do školy krásné panie voditi;
hodímť já sě dobřě tobě,
prošil, přijmi mě spieše k sobě.*

Rubín:

*Vítaj, milé pachole,
za je tobě bratr Popele?
Podoben si k němu, to věz,
neb máš jistý kozí palcieř. A podoben's k němu kčící,
ale jsi okruhlú, osličí lící.
Chceš-li se mnú trh sdieti,
pověz, co chceš ode mne vzieti?
Budeš po mně posteli mésti
a v téjto mošně pušky nésti.
Pověz mi, kak ti dějí;
ať tuto s tebú ihned sději.*

Pustrpalk:

*Pane, mně dějí Pustrpalk,
ját' sem velmi veliký šalk;
chceš mi odplatu dáti,
chciť slúžiti, že mi nebudeš děkovati.*

Rubín:

*Pustrpalku, dámť hačný pás,
a dvě onuci ode mne máš*

*a k tomu blchu jednookú,
tiem zaplaci službu tvú.*

Pustrpalk:

*Tot' učiním, pane, pro tě,
a přidaj mi někaké kotě.*

Rubín:

*Sěď, Pustrpalku, u mého pána,
střežha jeho a jeho kráma,
a vezmi tento koš k sobě,
ažť se vráci opět k tobě.*

Rubín:

*Milý mistře, odpust' mě vyníti,
a věru inhed chci přijiti,
aneb již nemohu státi,
ano mi se chce velmi sráti.*

Mastičkář:

*Třeba-li k čřitu jiti,
protoť já budu pivo piti.*

Andělé zpívají: *Silet, silete.
Milčte, posluchte!*

Mastičkář:

Rubíne, Ruběnce!

Rubín:

Co kážeš, mistře hubence?

Mastičkář:

*I kdes tam byl tak dlúho,
kurvy synu a ne slúho?*

Rubín praví:

*Věru, mistře, lidé jdíechu
a veľmi na mě hľadíechu,
protoť musich počekati,
nemoha sě okakati.*

Žid říká, zpívá:

*Chyry, chyry, achamary!
Vítaj, mistře veliký,
lékaři velmi daleký,
mohl-li by to učiniti,
mé děťátko oživiti?
Tři hřivny zlata jmám,
ty od něho tobě dám.
Pohynulo nebožátko.
A bieše dobré děťátko:
když biely chléb uzrieše,
ihned rezný povrzieše.*

Mastičkář praví:
*Chciť to, Žide, učiniti,
žeť je mohu oživiti.*

Mastičkář praví takto:
*Ruběne, Ruběne!
Ruběne, panošě můj!*

Rubín:
Ted' sem, mistře, slúha tvój.

Mastičkář:
Ruběne, vo pystu kvest?

Rubín:
Ted' sem, mistře, polib mě v pezd.

Mastičkář:
*Milý brachu, kde se tkáš,
o svém pánu i hovna netbáš,
budeš ty žebrákem vskóře,
ačť se nestane ješče hóre.*

Rubín:
*Milý pane, že tak mnoho skřekáš
a svým na mě žvadlem bekáš,*

*velikým se pánem zdáš,
však proto i hovna nemáš.*

Mastičkář praví:

*Tot' jest i v knihách psáno
i od starých dávno slýcháno,
ač co s bláznem umluvíš,
ale neprávě rozdělíš.*

Mastičkář:

Ruběne, kde je tvůj Pustrpalek?

Rubín:

Nevědě, pane, kde je z kurvy šalek.

Rubín:

*Pustrpalk, Pustrpalk,
Pustrpalku, vo pystu?*

Pustrpalk praví:

*He, Ruběne.
Ted' držu starú babu za pizdu.*

Rubín:

*Ach, Pustrpalku, co pro tě ztraci,
již tobě tvé služby ukráci.*

Pustrpalk:

*Ba, milý Ruběne, čím se sdáš,
že ná mě toliko skřekáš?
Známy tě, kterého's rodu,
však's biřicov syn z Českého Brodu.
Mně se nemůžeš vrovnat,
ač mne chceš právě znamenati:
Méjť mateři dějí Havlicě,
tať je v Pražě všech mnichov svódnicě;
a má bratry oba,
Šebek a také Koba,
tať se v Pražě v rohoží tkáta
a potom cti dosti máta.*

Rubín:

*By ty můj rod lépe znal,
dobrý by mi pokoj dal.
Co se chlubiš, chlapýši,
aneb tě túto palicí tkyši.
Pravíš mi o svém rodě,
a já to tak dobře vědě:
Má tetka Jilka a druhá Milka,
těť se po světě tkáta,
avšak po Pražě všechny mnichy znáta,
a má sestra Běta,
a druhá Květa
podolkyt' raky lovie,*

*ktož tam býval, tent' lép povie.
Proto mlč, nemúdré tele,
ať tebe mój kyj nezmele.*

Pustrpalk:

*Ruběne, milý pane mój,
jáť sem věrný slúha tvój,
pusťva ten hněv s obú stranú,
slúžva lépe svému pánu.*

Rubín:

*Tako, milý Pustrpalku,
neučini nad tobú jednoho kvaltu,
sěďvě a natlucvě masti,
jednak budú hosté z daleké vlasti.*

A zpívá píseň

*Straka na stracě přeletěla řeku,
maso bez kostí provrtělo dievku
okolo turneje, hoho,
i vrazí se mezi nohy to mnoho.*

Pustrpalk:

*Ba, mistře, kak tato mast dobře vonie
a jako samé hovno konie.*

Rubín:

*Míšťře, již sem tuto mast tlúkl dosti,
až mě bolejí mé všě kosti.*

Mastičkář:

*Ruběne, sěm mi postav masti,
jednak přídú kupci z daleké vlasti.*

Rubín:

*Jednak, míšťře, budú,
až jich z této krosně dobudu.*

Rubín:

*Prav to každý druh druhu,
že k rozličnému neduhu,
k rúpom, k nehtu, k rozličnéj pakosti
mohú spomoci tuto masti.*

Rubín vykládá:

*Totoť jest mast prvá drahá,
nemát' jie Viedeň ani Praha.
Kteráž mužě žena jmá,
ješto v noci nevstává,
kup u nás masti této,
budeš mieti lepši dvě to;
když svému muži málo pomažeš,
kdy chceš, kokrhati jmu kážeš.
Totoť jest mast druhá,*

v téjto masti stará vstuhá,
Mělt' sem s tú mastí mnoho prácě,
a vtlúkl sem v ni staré hácě,
přičinich v ni kobylého mozku
a také přiložich prašivú kóžku.
Totě mast velmi čistá,
nenít' lživá, ale jistá;
přilil sem k niej myšieho tuka,
Pustrpalek v ni prděl tluka.
A tať mast tu moc má,
kteráž ji baba právě zná,
když jie sobě k zubóm dobude,
hned i s mastí u všech črtóv bude.
Totot' jest mast z Míšně,
kúpil sem ji za tři bielé višně,
dělánať je z sčinomat,
Pustrpalek ji dělal chodě srat.
Téjt' masti nemóž nic býti rovno,
takt' je dráha, nestojít' za psie hovno.
Totot' jest mast čtvrtá,
ješto ženy mezi nohy vrtá;
a toť jest mast té moci,
kterát' sě jí pomaže ve dne neb v noci,
dřiev než spadne prvá rosa,
zroste jiej břich výše nosa.
Tatot' jest mast z Náchoda,
vónit' má jako z mnichového záchoda,

*k zimnici a k rúpóm veľmi mocna,
k hluchotě a k slepotě velmi zpomocna;
jakž by jje kto prvý u nás kúpil,
hned by jej črt do pekla i s mastí zlúpil.
Tatoť jest mast z Dobrušky,
kúpil sem ji za tři plané hrušky;
kteráž panna pomaže své pušky,
zrostú jjej v nádřiech kuželaté hrušky.*

Pustrpalk:

*Co chválíš masti lživé
a mluvě řeči lživé.*

NOVOČESKÁ ÚPRAVA

RUBÍN: Sed', mistře, sed', já k tobě běžím,
snad se tobě dobře hodím.

MASTIČKÁŘ: Vítej, milý pomocníku!
Dáme lidem dosti smíchu.
Pověz mi, jak ti říkají,
ať nás všichni poznají.

RUBÍN: Mistře, jsem ti pěkný holomek,
říkají mi Rubín z Benátek.

MASTIČKÁŘ: Pověz, milý Rubíne,
co chceš vzítí ode mne?

RUBÍN: Mistře, od tebe chci vzítí hrnec kyselice
a k tomu tři nové lžíce;
mohu-li to od tebe dostatí,
chci ti ve všem pomáhati.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, to ti vše rád dám,
co jsi potřeboval sám.
Hleď, kde bychom něco utržili
a svých peněz přispořili.

RUBÍN: Mistře, chceš-li, abych sloužil,
abych toho dobrým užil,
dopřej mi nějakého panoše,

aby nosil po mně koše.

MASTIČKÁŘ: Toho ti chci rád přátí,
sežeň sobě, jakého můžeš znáti,
abychom s ním neměli strasti,
aby nám neukradl naše masti.

PUSTRPALK: Sed', pane, já k tobě běžím,
na peníze už se těším.
Umím krásti a sváděti,
do školy krásné paní voditi.
Hodím já se dobře tobě,
prosím, přijmi mě spíše k sobě.

RUBÍN: Pustrpalku, dám ti laciný pás
a dvě onuce ode mne máš
a k tomu blechu jednookou,
tím zaplatím službu tvou.

PUSTRPALK: To učiním, pane, pro tě
a přidej mi nějaké kotě.

MASTIČKÁŘ: Na jedno se ptej a to místo vyhledej,
kde bychom mohli svůj krám vykládati
a své masti draho prodati.

RUBÍN: Mistře, zde jsou místa zdravá
a na nich krásná úprava,
tu rač své sedění mítí

a své drahé masti vyložití.
Mistře! Vstup na tuto stolicí,
posad' k sobě svou ženu Holici.

RUBÍN zpívá píseň s Pušpalkem:
Sed', vám přišel mistr Hypokrates
de gratia divina [*z milosti boží*],
učený je jako pařez
in arte medicina [*v umění lékařském*].
Komu která nemoc škodí
a chtěl by rád živ býti,
on jeho chce uzdraviti
neb o duši připraviti.

RUBÍN: Poslouchejte, dobří lidé,
mnoho vám radosti přibude:
těch novin, jež vám povím,
užitečného mnoho vím.
A vy, baby, bez prodlení
nechte všeho klevetění.
Včas ti mlčeti neškodí:
slyšte, dobře se vám hodí.
Přišel k nám host tuze slavný,
lékař moudrý, chytrý, správný,
vám s Bohem na vši útěchu.
Není zde nic ku posměchu:
co pravím, věř mi hloupý,
jakože jsou v zadku roupy.
Po Čechách ani z Moravy,

jak učení mistři praví,
v Rakousích ani v Uhersku,
v Bavorsku, ba ani v Rusku,
v Polsku ani v Korutanech,
všude jeho jméno kvete,
krátce říkám, po všem světě
nikde se mu nerovnálo,
leda že prdí nemálo.
A má také drahé masti,
jež přinesl ze své vlasti,
jimiž nemoci všeliké,
rány jakkoli veliké
zacelí hned bez meškání.
Bůh tě poraz, kdo ho haní!
Kdo je bodnut nebo schvácen
či snad palicemi mlácen,
neb snad má v uchu opary,
přijde-li k mému mistru s dary,
můj mistr ho tak naučí:
pomaže se, jako pes zaskučí
a potom zdravý vyskočí.
A vy, páni, chcete-li dobří býti,
můžete jej kyji bítí.

RUBÍN: Milý mistře, dovol mi vyjítí
a věru chci ihned přijítí,
neboť již nemohu státí,
neb se mi chce velmi srátí.

MASTIČKÁŘ: Třeba-li ti k čertu jíti,
proto já budu pivo píti.

Rubín odběhne.

MASTIČKÁŘ: Rubíne! Rubíne!

Rubín neodpovídá.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, wo bist du? [*kde jsi?*]

RUBÍN: Sed', mistře, držím za řiť pizdu.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, wo bist du quest? [*kde jsi přece?*]

RUBÍN: Sed', mistře, chlupatých pizd je tu šest!

MASTIČKÁŘ: Rubíne! Rubíne!

RUBÍN: Co kážeš, mistře Severine?

MASTIČKÁŘ: Rubíne, kdes tam byl tak dlouho,
kurvy synu a ne slouho?

RUBÍN: Věru, mistře, lidé chodili
a oči na mne kulili,
proto jsem musel počkati,
nemohl se vykakati.

MASTIČKÁŘ: Milý Rubíne, kde se touláš,
že o svého mistra nic nedbáš?

RUBÍN: Mistře, zde bych začal lidi léčiti,
tu mi počaly staré baby pod nos prděti.
Mistře, byl jsem tu na rohu,
co se stalo, za to nemohu,
baba mi dupla na nohu.
Potom jsem k tobě běžel zdáli,
aby tě všichni lidé poznali.

MASTIČKÁŘ 2× volá: Rubíne! – a opakuje se jako dříve.

RUBÍN: Milý mistře, ty vždy na mě křikáš
i svým hněvem na mě hýkáš;
ve velikém mistrovství se vyznáš,
však proto ani hovna nemáš.

MASTIČKÁŘ: To je od dávna slýcháno
a i také je to psáno,
ač co s bláznem kdy ulovíš,
nerovně se s ním rozdělíš.

RUBÍN: Tak se musí vždycky státi,
že se zlo ve zlé obrátí
a dobré dobrým se oplatí.
Kdo zle smýšlí, ten vždy ztratí.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, pusťme tento hněv na stranu,

služ věrněji svému pánu.
Budeme v tu ránu bohatí,
žádný z nás nic netratí.

RUBÍN: Milý mistře, bude lépe pro nás:
táhněme oba za jeden provaz!
Po naší vůli se vše má státi,
a potom nás peklo schvátí.

MASTIČKÁŘ: Rubíne!

RUBÍN: Co kážeš, mistře Severine?

MASTIČKÁŘ: Rubíne, rozprostři můj krám,
ať se já zde lidem znáti dám.

RUBÍN: Prav to každý druh druhu,
že k rozličnému neduhu
i ke všelike nemoci
masti mého mistra mohou pomoci.
Kdo na noze bouli nosí,
pro toho má mléko kozí.
A kdo má zimnici v týlu
nebo snad neskrovnou kýlu
neb snad mu dna láme uši
anebo má červy v duši,
to vše můj mistr uzdraví
a vší nemoci zbaví.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, brzo-li mé masti budou?

RUBÍN: Hned ti, mistře, pro ně sáhnu
a je z pytlíka vytáhnu.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, již počal mazanec kvéstí,
rač mi sem mé masti přinéstí.

Kdo chcete rady slyšeti,
můžete sem pilně hleděti!

RUBÍN: Boží synu, spas mou duši,
ať mě ďábel nepokouší.

Toto je, mistře, prvé mazání,
od něj se udělá vole znenadání;
nejprve bude jako dýně
a potom bude jako skříně.

Toto je, mistře, mazání druhé,
od něj splaskne vole tuhé;
co to prvé neduh zapudí,
toto více neduhu vzbudí.

A toto ti je mast třetí,
pro tu báby k čertu vzletí.

Toto ti je, mistře, mast čtvrtá,
ta ženy mezi nohy vrtá;
a to je mast té moci,
která se jí pomaže ve dne neb v noci,
dřív než slunce osuší rosu,
naroste jí břicho až k nosu.

A v páté měl jsem tři cvrčky a půlčtvrta komára;

tu je snědla tato bába stará.
Toto ti je, mistře, mast z Babylóna,
ta je drahá a tak vonná,
kdo ji koupí, všichni tvrdí,
pojde a přitom ještě prdí.
Té masti nic nemůže být rovno,
tak je drahá, nestojí za psí hovno.
A toto ti je mast tak drahá,
že ji nemá Vídeň ani Praha.
Míchala ji paní mladá,
vše jen z komářího sádla;
prdů k ní také přičinila,
aby se brzy nezkazila,
na tu všichni chválu pějící.
Pohlídej ji bedlivěji,
ať ji každý neomaká,
neb každého tuze láká.
A tato, mistře, nejlépe voní,
poslechni něco o ní:
Která žena muže má,
že mu v noci nevstává,
kup u nás masti této,
pomůže ti zajisté to:
když svému muži málo pomažeš,
kdy chceš, kokrhati jemu kážeš.
A tuto mast dělal mnich v chýšce,
mnich sedě na jeptišce;
ať ji okusí kdokoli,
vstane mu jak půl žebrácké holi.

A to je mast nade všechny masti,
není takové v této vlasti.
Toto je mast z Míšně,
koupil jsem ji za tři bílé višně.
A jak tato mast dobře voní,
jako samé hovno koní.
Toto je mast z Náchoda,
voní jako z mnichového záchoda.
K zimnici a k roupům velmi mocná,
k hluchotě a slepotě velmi pomocná;
jak by ji kdo u nás koupil,
hned by ho čert do pekla zloupil.
Ženské, každá z vás to věz,
že pěkné léčí bez peněz;
když nepěkná přijde s dary,
dá jí něco levné páry,
ať si s čertem nebo s chlapem,
i poslední zvládne kvapem;
a má-li jaké nemoci,
kažte jí přijít na tři noci,
bude zdráva jako ryba,
neb v té masti není chyba.
A jiných mastí máš dosti,
prodávej je, než ti někdo zláme kosti.

RUBÍN k Pustrpalkovi:
Rychle připrav mastí dosti,
budeme tu mítí hosti.
Dřives mi jich zchystal málo,

na mnohé se nedostalo;
přikydni mi jich sem více,
ať nečekají stojíce.
Jiných mastí, mistře, máš plný krám
a z těch učiníš, co chceš sám.

Rubín běží mezi lid.

MASTIČKÁŘ: Rubíne! Rubíne!
Hej, Rubíne, že ti vrána nevyklove oči,
můj krám kvůli tobě skončí!
Rubíne, můžeš prudkým, zlým, nevěrným synem býti,
že když na tě volám, nechceš ke mně přijíti?

RUBÍN: Ne tak, mistře, nemluv mi na hanbu mnoho,
nezasloužím si od tebe toho.
Neb kdekoli stojím nebo chodím,
tu všude tvoji čest plodím.

MASTIČKÁŘ: Rubíne, můj věrný slouho,
tady nemůžeme býti dlouho.
Nechce k nám ani jeden kupec přijíti,
již musíme odsud pryč jíti.

RUBÍN: Ne tak, mistře! Rač vesel býti,
chce k nám dobrý kupec přijíti.
Vidím támhle dobrého druha syna,
na jeho hlavě veliká lysina.
Dobře nám zaplatí od pomoci,

budem se mít lépe než o Velké noci.

MASTIČKÁŘ: Slyšel jsem, Rubíne, zvěstě,
že jsou zde tři paní v městě
a ty, Rubíne, dobrých mastí žádají.
Zdali mne, Rubíne, neznají?
Zdá se mi, že tamhle stojí,
kde se kolem lidé rojí.
Doběhni tam, Rubíne, k nim
a cestu ukaž ke mně jim!

RUBÍN osloví tři Marie:
Dobrytro vám, krásné paní,
zda jste měly dobré spaní?,
hrdě nesete své hlavy laní.
Slyšel jsem, že se po mastech ptáte,
zde u mého mistra jich plný krám máte.

PRVNÍ MARIE zpívá:
Omnipotens pater altissime, [*Všemocný nejvyšší Otče,*
angelorum rector mitissime, nejmilejší veliteli andělů,
quid faciemus nos miserrime? co si počneme my ubozí?
Heu quantus est noster dolor! Ach, jak veliká je naše
bolest!]

PRVNÍ MARIE: Hospodine všemohoucí,
andělský králi žádoucí!
I co si máme počítí,
že tě nemůžeme spatřiti.

DRUHÁ MARIE zpívá:

Amisimus enim solacium, [*Ztratili jsme útěchu,*
Ihesum Christum, Marie filium, *Ježíše Krista, Mariina syna,*
ipse erat nostra redemptio, *jenž byl naším vykoupením.*
heu quantus est noster dolor! *Ach, jak veliká je naše bolest!]*

DRUHÁ MARIE: Ztratily jsme mistra svého,
Jezukrista nebeského;
svou útěchu jsme ztratily,
Židé nám ho zahubili,
Jezukrista laskavého,
přítele vždycky věrného,
jenž vytrpěl za nás směle
kruté rány na svém těle.

TŘETÍ MARIE zpívá:

Sed eamus unguentum emere, [*Než pojd'me koupit mast,*
cum quo bene possumus ungere *a také můžeme dáti olej*
corpus domini sacratum. *svatému tělu Páně.]*

TŘETÍ MARIE: Jako se ovčičky rozbíhají,
když pastýře nemají,
také my bez mistra svého,
Jezukrista nebeského,
jenž nás často utěšoval
a mnoho nemocných uzdravoval.

MASTIČKÁŘ zpívá:

Huc propius flentes accedite, *[Vy plačící přistupte blíže,*
hoc unguentum si vultis emere, *jestliže chcete koupit tyto*
masti,
cum quo bene potestis ungere *a také můžete dáti olej*
corpus domini sacratum. *svatému tělu Páně.]*

MARIE zpívají k mastičkáři:

Dic tu nobis, mercator invenis, *[Řekni nám, kde najdeme*
obchodníka,
hoc unguentum si tu vendideris, *který by nám prodal masti,*
dic precium, quod tibi dabimus. *řekni nám cenu, kterou ti*
dáme.]

MASTIČKÁŘ: Sem blíže přistupte
a u mě masti kupte!

MASTIČKÁŘ na Rubína:

Vstaň, Rubíne, volej na ně!
Sežeň umrlce neprodleně
těmto paním na vyzkoušení
a mým mastem na pochválení.

Předstupuje Abraham, nese s Rubínem syna.

ABRAHAM: Bych mohl zvědět od mistra Severina,
zda by mohl vyléčiti mého syna,
chtěl bych mu dát tři hříby a půl syra.

ABRAHAM k Mastičkáři:

Vítej, mistře ctný i slovutný!
Já jsem přišel k tobě smutný,
hořem sám neslyším sebe!
Proto snažně prosím tebe,
abys ráčil mému synu z mrtvých kázati vstáti.
Chtěl bych mnoho zlata dáti.
Zahynulo nebožátko,
podivné bylo děťátko!
Jen bílý chléb pojídalo,
a o žitný nic nestálo;
a když na kamnech sedělo,
tehdy vidělo,
co se vprostřed jizby dělo.
Také dobrou vášeň mělo:
když pivo uvidělo,
na vodu nic nehledělo.

MASTIČKÁŘ: Abrahame! Poslyš moji větu:
že já tvého syna vyléčím,
když mi dáš tři hřivny zlata
a svou dceru Bětu!

ABRAHAM: Mistře, to ti vše rád dám,
co jsi potřeboval sám.

MASTIČKÁŘ: Pomáhej mi, boží synu,
ať v své pravdě nezahynu.
Jménem božím já tě mažu,
již ti chytrostí vstáti kážu.

I co ty ležíš, Izáku,
činíš otcí žalost takú?
Vstaň, vzdej chválu Hospodinu,
svaté Marii i synu.

Lijí Izákovi kvasnice na zadek.

IZÁK vstává a říká:
Achich! Achich, to jsem si dal!
Já jsem, mistře, dosti spal,
avšak jako z mrtvých vstal,
k tomu se málem neposral.
Děkuji ti, mistře, z toho,
žes mi učinil cti příliš mnoho.
Jiní mistři po svém právu
maží svými mastmi hlavu,
ale tys mi, mistře, dobře zvolil,
žes mi celou řiť mastí oblil.

MASTIČKÁŘ říká Mariím:
Milé paní, sem vítejte,
co vám třeba, vše si přejte.
Slyšel jsem, že se po mastech ptáte,
teď jich u mne plný krám máte.
Letos, na den svaté Máří
přinesl jsem tuto mast ze zámoří;
nyní, na Veliký pátek
přinesl jsem tuto mast z Benátek.
Ta mast má velikou moc,

že uzdravuje všelikou nemoc:
je-li v tomto koutě která stará bába
a na jejím břiše kůže slabá,
jak se touto mastí pomaže,
tak sobě třetí den zvoniti káže.
Líčíte-li se, paní, rády,
touto mastí pomažte líčka i brady;
ta mast se k tomu dobře hodí,
ale duši velmi škodí.

TŘI MARIE: Milý mistře! My se mladým lidem líbiti
nežádáme,
proto takovou mast nehledáme.
Jenom náš smutek veliký zjevujem tobě,
že náš Jezus Kristus pochován je v hrobě,
proto bychom chtěly pomazati jeho tělo,
aby se tím šlechetněji mělo.
Máš-li mast s myrhou a s tymiánem,
s kadidlem a s balšámem,
dobrý druhu, prodej nám ji rázem.

MASTIČKÁŘ: Zajisté, paní, když té masti žádáte,
teď jí u mne velký hrnec máte.
Letos na svatého Jána
míchal jsem tuto mast z myrhy a z tymiána,
přidal jsem k tomu rozličného koření,
v němž je silné boží stvoření.
Jest-li které mrtvé tělo,
že dlouho v hrobě leželo,

bude-li tou mastí mazáno,
tím bude šlechetněji zachováno.

MARIE: Milý mistře, rač nám to zjevití,
zač můžeme tu mast koupiti.

MASTIČKÁŘ: Zajisté, paní! Když jsem jiným lidem
takovou mast prodával,
za tři hřivny zlata jsem ji dával,
ale pro veliký smutek vám
za dvě hřivny zlata dám.

ŽENA MASTIČKÁŘOVA: I co, milý muži, činíš,
že se mladým nevěstkám líbiti míníš,
že takovou mast za dvě hřivny zlata slíbíš?
I co pášeš sám nad sebou
i nade mnou, chudou ženou?
Proto pláčeš nad svou chudobou
a já také, hubená, s tebou,
neboť je to vše mé úsilí
a já jsem vydala na něj své obilí.
Tuto mast ty paní míti nemají
dříve, než mi tři hřivny zlata dají.

MASTIČKÁŘ: Mnohé ženy ten obyčej mají,
když se napijí, mnoho bájí.
Také tato bídnic nekrásná
mluví vždycky slova prázdná.
Opivši se, mluvíš mnoho

a již zle užíváš toho,
neboť co je ti do toho,
že mě opravuješ velmi mnoho?
Radil bych ti, abys přestala,
mně s pokojem býti dala.
Nebo jestli nepřestaneš,
snad ode mne s pláčem vstaneš.
Hned se vrať ke své přeslici,
nebo ti dám pěstí po tvém líci!

ŽENA: To má být mé k hodům nové roucho,
že mě tepeš za mé ucho?
Pro mé dobré dávné dění
dáváš mi políčky za odění;
pro mou vždycky dobrou radu
zbils mi hlavu jako hadu.
A to se již chci s tebou rozloučiti,
všem čertům tě poručiti.

PUSTRPALK: Vítejte, vy paní milé!
Mladí žáčkové na vás hledí čile.

RUBÍN: Pustrpalku, mohl bys mluvit tiše,
až by se rozbořily chýše.

PUSTRPALK: Rubíne, kdybys můj rod znal,
snad bys na mne lépe dbal.

RUBÍN: Pustrpalku, dáš-li mi svůj rod znáti,

chci na tebe lépe dbáti.

PUSTRPALK: Rubíne, chceš-li o mém rodě slyšeti,
to tobě chci pověděti.

Známe tě, z kterého's rodu,
tys biřicův syn z Českého Brodu.

Mně se nemůžeš rovnati.

Má matce říkají Havlice,
ta je v Praze všech mnichů svůdnice.

A moji strýcové oba,

Soba a také Koba,
prodávají hříby, hlívy,
a také i plané slívy.

Často košťata prodávají,
proto velikou čest mají.

RUBÍN: I což ty, žebráku chudý!,
toulaje se kolem tudy,

pravíš mi o své rodině?
Co se chlubíš, chlape žvanící,

přetáhnu tě touto palicí!
Já tobě lepší povím,

neboť lépe to vím.
Má teta Vavřena

byla v stodole zavřena
s jedním mnichem i s převorem
blíže pod jejich dvorem.

A má teta Hodava
často kyselici prodává;

dříve kroupy vyvářela,
proto velikou čest měla.
Ani bych se nezastavil,
kdybych ti celý svůj rod představil!
Tebe bych vši cti zbavil
a sebe bych za jednu planou hrušku nespravil.
Proto mlč, nemoudré tele,
ať ti můj kyj nenamele.

RUBÍN s Pustrpalkem zpívají píseň:
Straka na strace přeletěla říčku,
maso bez kostí provrtalo dívku.
Okolo turnaje, hoho,
vrazilo se mezi nohy to mnoho.

MASTIČKÁŘ: Ctné paní! Na to vy nic nedbejte.